ABŞ Dövlət Departamentinin icra çərçivəsini qəbul etməsi Cənubi Qafqazda yeni mərhələnin başlandığını göstərir

"Amerika Birləşmiş Ştatları (ABŞ) Dövlət Departamentinin TRIPP - "Beynəlxalq Sülh və Rifah naminə Tramp Marşrutu" layihəsinin icra çərçivəsinin qəbul edildiyini açıqlaması Cənubi Qafqazda nəqliyyat, geosiyasət və regional inteqrasiya baxımından mühüm hadisə kimi qiymətləndirilir. Bu sənəd yalnız texniki yol xəritəsi deyil, eyni zamanda ABŞ-nin regionla bağlı uzunmüddətli strateji baxışını əks etdirən siyasi mesajdır".

Bunu AZƏRTAC-a açıqlaması zamanı Kocaeli Heydər Əliyev Mədəniyyət mərkəzinin sədri Bilal Dündar bildirib.

Onun sözlərinə görə, TRIPP layihəsi mahiyyət etibarilə Cənubi Qafqazda yeni və ya bərpa olunmuş strateji tranzit marşrutunun formalaşdırılmasını nəzərdə tutur.

"Layihənin əsas hədəfi regionu Avropa ilə Asiya arasında daha etibarlı və səmərəli nəqliyyat-logistika körpüsünə çevirmək, eyni zamanda uzun illər davam edən siyasi qarşıdurmalar fonunda iqtisadi əməkdaşlıq vasitəsilə sabitliyi təşviq etməkdir. İcra çərçivəsinin qəbul edilməsi layihənin artıq konseptual müzakirə mərhələsindən çıxaraq praktiki icra fazasına keçdiyini göstərir. Vaşinqtonun TRIPP təşəbbüsünə fəal dəstək verməsi bir neçə strateji məqsədlə izah olunur. Birincisi, ABŞ Avropa-Asiya ticarət yollarının şaxələndirilməsində maraqlıdır. İkincisi, Cənubi Qafqazda iqtisadi inteqrasiya və qarşılıqlı asılılıq mexanizmlərinin gücləndirilməsi vasitəsilə uzunmüddətli sülh mühitinin formalaşdırılmasına töhfə vermək niyyəti ön plana çıxır. Üçüncüsü isə, bu addım ABŞ-nin regionda artan digər geosiyasi aktorların təsirini balanslaşdırmaq cəhdlərinin tərkib hissəsi kimi dəyərləndirilə bilər.

TRIPP layihəsinin icrası Cənubi Qafqaz ölkələri üçün bir sıra iqtisadi imkanlar yarada bilər. Yeni tranzit marşrutları ticarət dövriyyəsinin artmasına, logistika xərclərinin azalmasına və regionun beynəlxalq nəqliyyat xəritəsində əhəmiyyətinin yüksəlməsinə səbəb ola bilər. Bununla yanaşı, layihənin uğuru birbaşa olaraq region ölkələri arasında etimad mühitinin səviyyəsindən və təhlükəsizlik məsələlərinin necə tənzimlənəcəyindən asılı olacaq", - deyə Bilal Dündar vurğulayıb.

Bilal Dündarın sözlərinə görə, icra çərçivəsində suverenlik və milli yurisdiksiya məsələlərinin ön planda saxlanılması qeyd olunur. Bu isə layihənin siyasi həssaslıqlar nəzərə alınmaqla hazırlandığını göstərir: "ABŞ Dövlət Departamentinin TRIPP layihəsinin icra çərçivəsinin qəbul edildiyini açıqlaması Cənubi Qafqazda yeni mərhələnin başlandığını göstərir. Bu təşəbbüs regional nəqliyyat arxitekturasını dəyişdirmək potensialına malik olmaqla yanaşı, iqtisadi əməkdaşlıq vasitəsilə siyasi dialoqun dərinləşdirilməsi üçün də imkanlar yaradır. Lakin layihənin real nəticələri onun necə və hansı regional balanslar çərçivəsində icra olunacağından asılı olacaq".

Azərbaycan. - 2026.- 15 yanvar (№8).- S.2.